

Istungidokument

B8-0141/2018

12.3.2018

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

olukorra kohta Süürias
(2018/2626(RSP))

Fabio Massimo Castaldo, Isabella Adinolfi
fraktsiooni EFDD nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Süürias
(2018/2626(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini ja voliniku Christos Stylianidese 6. märtsi 2018. aasta avaldust olukorra kohta Ida-Ghoutas ja mujal Süürias,
 - võttes arvesse kõrge esindaja 23. veebruaril 2018 ELi nimel tehtud avaldust Süüria kohta, milles nõutakse, et tapatalgud Ida-Ghoutas tuleb kohe lõpetada,
 - võttes arvesse ÜRO mandaadiga Süüria Araabia Vabariigi küsimustega tegeleva sõltumatu rahvusvahelise uurimiskomisjoni viimast aruannet,
 - võttes arvesse välisasjade nõukogu 26. veebruari 2018. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse kõrge esindaja poolt 21. detsembril 2017 ELi nimel tehtud avaldust Süüria kohta,
 - võttes arvesse kõrge esindaja poolt 24. novembril 2017 ELi nimel tehtud avaldust seoses Süürias keemiarelva kasutamist käsitleva uurimisega,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja kõrge esindaja Federica Mogherini 6. veebruaril 2018 parlamendi täiskogu istungil tehtud avaldust inimõiguste olukorra kohta Türgis ja olukorra kohta Afrinis Süürias,
 - võttes arvesse ELi Süüria strateegiat,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Süüria kohta,
 - võttes arvesse 1949. aasta Genfi konventsiooni ja selle lisaprotokolle,
 - võttes arvesse asjakohaseid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone, sealhulgas resolutsioone 2401 (2018) ja 2254 (2015),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et pärast kaheksa aastat kestnud konflikti olukord Süürias üha halveneb, kuigi Islamiriik on ametlikult võidetud; arvestades, et viimaste kuude jooksul on tekkinud korduvalt erilist muret tekitavaid olukordi, eelkõige Ida-Ghoutas, Afrinis ja Idlibis;
- B. arvestades, et Süüria pealinna Damaskuse eeslinn Ida-Ghouta, kus elab ligikaudu 400 000 inimest ja mida kontrollivad suures osas mässuliste rühmitused, on olnud viimastel nädalatel piiramisrõngas ja seda on tabanud president Assadi valitsusvägede raevukad rünnakud, mille tagajärjel hukkus rohkem kui 800 inimest ja tuhanded said haavata; arvestades, et nendes rünnakutes kasutas Assadi valitsus arvatavasti keemiarelva, kuna

mitmed haiglas (mida toetab Ameerika meditsiiniühingu sihtasutus Süürias – Syrian American Medical Society Foundation) ravi saanud patsiendid kannatasid sümptomite all, mis viitavad kokkupuutele keemiliste ühenditega; arvestades, et Keemiarelvade Keelustamise Organisatsioon algatas viivitamata nende rünnakute uurimise;

- C. arvestades, et 25. veebruaril 2018 võttis ÜRO Julgeolekunõukogu ühehäälselt vastu Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2401 humanitaarolukorra kohta Süürias, milles nõutakse võitluste kohest lõpetamist ja vähemalt 30-päevase vaherahu kehtestamist humanitaarsetel kaalutlustel, mis võimaldaks osutada turvaliselt ja takistusteta humanitaarabi ning evakueerida kiireloomulist meditsiinilist abi vajavad tsiviilisikud, kes on akuutses hädaolukorras; arvestades, et Venemaa president Vladimir Putin nõudis, et iga päev tuleb kehtestada piiratud aladel sõjategevuses 5-tunnine paus;
- D. arvestades, et Ida-Ghouta relvastatud rühmad lubasid ÜRO Julgeolekunõukogule, et nad järgivad Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2401 nõudeid ja peavad relvarahust kinni, kuid teiselt poolt ei ole Assadi valitsus samasugust kohustust endale võtnud; arvestades, et praeguse hetkeni ei ole kõnealustes piirkondades relvarahu kehtestamise küsimuses edu saavutatud, sest Assadi valitsusväed jätkavad pealetungi ja rikuvad sellega julmalt Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2401;
- E. arvestades, et esmapäeval, 5. märtsil 2018 anti esimest korda pärast 14. veebruari 2018 ÜRO poolt koostöös Rahvusvahelise Punase Risti Komitee ja Süüria Araabia Punase Poolkuuga korraldatud humanitaarkonvoile luba siseneda Ida-Ghoutasse; arvestades, et vaatamata olemasolevale loale kõrvaldasid Süüria ametiasutused osa meditsiini- ja tervishoiutoodetest ning valitsusväed jätkasid rünnakuid, muutes seeläbi saadetise täieliku kohaletoimetamise võimatuks, mistõttu ei saanud konvoi 46-st veoautost 15 kõiki kriitiliselt vajalikke humanitaaribitooteid maha laadida; arvestades, et ÜRO ja selle partnerid olid seetõttu sunnitud kiiresti oma humanitaartöötajad evakueerima;
- F. arvestades, et Assadi tegevus Ida-Ghoutas on viimane näide strateegiast, mida on varem ka teistes Süüria piirkondades järgitud ja mis seisneb opositsiooni poolt kontrollitavate piirkondade ägedas ründamises, mille tagajärjel muudetakse tsiviilelanike elu haiglate, koolide, mošeede ja avaliku taristu purustamise teel võimatuks, et murda mässuliste tahe või võitlusvõime ning ärgitada elanikkonda valitsusega koostööd tegema;
- G. arvestades, et samal ajal on uuesti ägenenud Idlibi provintsis vägivald, mida põhjustavad Assadi valitsuse ja Venemaa ägedad õhurünnakud ning kokkupõrked erinevate osaliste maavägede vahel, mis on viinud humanitaarkatastroofi tekkimiseni ja uue riigisisese sundränne suurenemiseni, mis hõlmab 250 000 tsiviilisikut, kes aruannete kohaselt rünnakute eest põgenevad;
- H. arvestades, et Türki on teatanud, et seab üheksas asukohas Süüria piirkondade Idlibi ja Afrini läheduses ja kaugemal ida pool Põhja-Süürias asuvas piirkonnas, mida kontrollib Ankara, sisse laagrid 170 000 Süüria põgeniku elama paigutamiseks;
- I. arvestades, et 20. jaanuaril 2018 käivitas Türki operatsiooni „Oliivioks“, mis on suunatud kurdide ja Kurdi Rahvakaitseüksuste (YPG) juhtimisel tegutsevate Süüria demokraatlike jõudude vastu Afrini piirkonnas; arvestades, et Süüria inimõiguste vaatluskeskuse andmetel on pommirünnakutes ja Türki vägede mürsurünnakutes hukkunud vähemalt 149 tsiviilisikut ja sajad on saanud haavata;

- J. arvestades, et Türgi poolt Süürias läbiviidud operatsiooni tagajärjel on kümned tuhanded kurdide kontrolli all oleva Afrini enklaavi elanikud olnud sunnitud ümber asuma ning et nende operatsioonidega seoses esineb murettekitavaid teateid tsiviilelanike tapmise, piinamise ja moonutamise kohta Afrinis; arvestades, et alates 4. märtsist 2018 on Afrini piirkonna 306-st külast 100 vallutatud ja Türgi presidendi Recep Tayyip Erdoğan avaldustest võib üheselt järeldada, et Türgi kavatab rünnakuid jätkata ja liikuda edasi Afrini piirkonna keskosas; arvestades, et teadete kohaselt tugevdasid pärast ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2401 vastuvõtmist Türgi relvajõud oma rünnakuid Afrini piirkonnas veelgi;
- K. arvestades, et ÜRO juhtimisel toimuvad Genfi kõnelused on ummikseisus ja Astana protsessi tulemusel 2017. aasta septembris kokku lepitud pingelõdvenduspiirkondi ei ole loodud; arvestades, et endiselt on rahumeelse tuleviku loomiseks Süürias ainuke võimalus saavutada usaldusväärne poliitiline kokkulepe ÜRO egiidi all toimuvatel Süüria sisestel kõnelustel;
- L. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu ei uuendanud ÜRO ja Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni ühise uurimismehhanismi mandaati 2017. aasta novembris pärast vetot, mille esitas Venemaa, kes koostas jaanuaris omakorda keemiarelvade kasutamise uurimise alustamist käsitleva resolutsiooni, mida ta aga hääletusele ei pannud;
- M. arvestades, et hetkel on Süürias Euroopa kehtestatud sanktsioonid suunatud 257 füüsilise ja 67 juriidilise isiku vastu; arvestades, et need meetmed kehtivad kuni 1. juunini 2018;
- N. arvestades, et 24.–25. aprillil 2018 toimub Brüsselis teine ministrite konverents Süüria ja piirkonna tuleviku toetamise teemal; arvestades, et 2017. aastal Brüsselis toimunud konverentsil lubati vahendeid seni suurimas mahus, mis ulatus 5,6 miljardi euroni; arvestades, et kaks kolmandikku lubatud vahenditest pärineb Euroopa Liidult ja selle liikmesriikidelt;
- O. arvestades, et EL ja selle liikmesriigid on Süüria kriisile rahvusvahelisel tasandil reageerimise protsessis suurimad abi andjad ja nad on ühiselt eraldanud rohkem kui 10 miljardit eurot, mis nähti pärast konflikti puhkemist ette humanitaar-, arengu-, majandus- ja stabilisatsiooniabiks Süüria elanikkonnale Süürias ja selle naaberriikides;
1. tunneb suurt muret olukorra halvenemise pärast Süürias ja eriti vägivalla ägenemise pärast mitmes riigi piirkonnas, nagu Ida-Ghoutas, Afrinis ja Idlibis, mis kujutavad endast vaid viimaseid episoodide kaheksa aastat kestnud konfliktis ja mille ohvriks on langenud juba rohkem kui 400 000 isikut ning mis on sundinud rohkem kui kuut miljonit inimest riigi siseselt ümber asuma ja viit miljonit inimest põgenema;
 2. kiidab ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2401 ühehäälselt vastuvõtmise heaks kui olulise sammu hädavajaliku humanitaarabi osutamise suunas, kuid peab kahetsusväärseks, et relvarahu nõudmisele vaatamata jätkuvad siiski kokkupõrked Ida-Ghoutas, Afrinis ja teistes Süüria piirkondades; mõistab täielikult hukka Assadi valitsusvägede jätkuvad rünnakud Ida-Ghoutas, mis kujutavad endast resolutsiooni 2401 tõsist rikkumist, ja Türgi ebaseadusliku sekkumise Põhja-Süürias;

3. nõuab tungivalt, et kõik pooled rakendaksid viivitamata täies ulatuses ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2401 ja hoolitseksid selle eest, et humanitaarkonvoidele võimaldataks turvaline ja takistusteta sissepääs eelkõige piiratud aladele, et toimetada kriitiliselt vajalikud humanitaarabitooted, sh meditsiini- ja tervishoiutooted, kõigi abi vajavate isikuteni vastavalt humanitaarabi neutraalsuse põhimõttele;
4. tuletab kõigile konfliktiosalistele meelde, et nad on rahvusvahelise humanitaarõiguse ja inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse alusel kohustatud tsiviilisikuid ja -taristut alati kaitsma ja et neil lasub põhimõtteline kohustus tagada kõikide humanitaarabiorganisatsioonide, nende töötajate, rajatiste ja abi andmiseks muude vajalike ressursside kaitse; mõistab hukka igasuguste piiramistaktikate kasutamise, mille tõttu on Süüria tsiviilisikud sunnitud nälgima ja takistatakse humanitaarabi kättesaadavust, ning haiglate ja muu tsiviiltaristu sihipärase ründamise; kutsub Assadi valitsust üles järgima ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2401 ja viivitamata oma rünnakud Ida-Ghoutas lõpetama ning võimaldama humanitaarkonvoidele täielikult vaba sissepääsu piirkonda, ilma et neid takistataks, piirataks või kinni peetaks, nagu see juhtus ÜRO konvoiga 5. märtsil 2018;
5. kiidab heaks Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni uurimistegevuse seoses arvatava keemiarelva kasutamisega Ida-Ghoutas; peab kahetsusväärseks, et ühise uurimismehhanismi mandaati 2017. aasta novembris ei pikendatud ja kutsub kõiki ÜRO Julgeolekunõukogu liikmeid üles sõlmima kokkulepe luua uus sõltumatu uurimismehhanism, mis saaks tegutseda erapooletul, sõltumatul ja professionaalsel viisil; võtab teadmiseks Prantsusmaa rahvusvahelise partnerluse algatuse karistamatuse vastu keemiarelva kasutamise korral; mõistab keemiarelva kasutamise teravalt hukka;
6. rõhutab, et konflikti on võimalik lahendada üksnes poliitilisel teel ÜRO juhtimisel toimuva Genfi protsessi raames ja kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2254; kutsub ÜRO Süüria erisaadikut Staffan de Misturat üles kahekordistama jõupingutusi, et elustada uuesti kõnelused, mis on hetkel ummikseisus; on arvamusel, et Astana kõnelused võivad aidata Genfis toimuvatel süüria konfliktiosaliste vahelistel jätkuvatel kõnelustel edu saavutada, kuid viitab sellele, et 2017. aastal Astanas kokku lepitud pingelõdvenduspiirkondi ei ole siiani loodud;
7. nõuab, et Süüriat käsitleva Astana protsessi kolm garantiidandjat võtaksid kõik vajalikud meetmed, et Astana kõneluste tulemusel kokku lepitud pingelõdvenduspiirkonnad tõepoolest ka luuakse, ja toetaksid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2401 kohaselt relvarahu kehtestamist; palub peale selle rahvusvahelistel ja piirkondlikel osalistel näidata üles konstruktiivset lähenemist ja tegema kõik endast olenev, et leida konfliktile poliitiline lahendus ja mitte tegema algatusi, mis selle võimaluse välistada võiksid;
8. nõuab, et Türgi järgiks viivitamata ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2401 ja peaks kinni resolutsioonis esitatud 30-päevasest relvarahu nõudest, mille eesmärk on lõpetada alatiseks Türgi ebaseaduslikud rünnakud Afrinis ja teistes Süüria piirkondades; kutsub rahvusvahelist kogukonda üles avaldama sellega seoses survet president Erdoganile, sest operatsioonil „Oliivioks“ ei ole kehtivat õiguslikku alust, kuna geostrateegiline eesmärk, mida sellega järgitakse, ei ole mitte terrorismivastane võitlus või Türgi piiride kaitsmine, vaid hoopis faktiliselt sõltumatu Kurdi riigi loomise

takistamine Põhja-Süürias;

9. on šokeeritud ÜRO uurimiskomisjoni Süüriat käsitleva aruande tulemustest, mis annavad tunnistust vägivalda plahvatuslikust suurenemisest 2017. aasta juuli ja 2018. aasta jaanuari vahelisel perioodil; mõistab teravalt hukka süstemaatilised rikkumised Assadi valitsuse ja teiste osaliste poolt Süürias ning jagab aruandes väljendatud muret vastutuse kandmise kohustuse puudumise ja kuritegude toimepanijate täieliku karistamatuse pärast ning kõigi konfliktiosaliste poolt toime pandud rikkumiste pärast, sh arvatav keemiarelva kasutamine; kutsub Euroopa Ülemkogu ja liikmesriike üles tegema kõik endast olenev ja kasutama kõiki nende käsutuses olevaid vahendeid, et hoolitseda selle eest, et ei oleks ruumi karistamatusele ja et need, kes on toime pannud sõjakurjategusid, rikkunud inimõigusi ja rahvusvahelist humanitaarõigust, võetaks vastutusele ja neile määrataks vastav karistus;
10. juhib Assadi valitsuse ja teiste konfliktiosaliste tähelepanu sellele, et tsiviilelanike kollektiivsel karistamisel piiramise, näljutamise, valimatute õhu- ja mürsurünnakutega ning keeldumisel meditsiinilise ja humanitaarabi osutamisest isegi terrorisimivastase võitluse raames ei ole mingit õigustust ja et selline teguviis võib tähendada sõjakurjateo toimepanemist; kutsub rahvusvahelist kogukonda üles toetama kehtivate õigusnormide rikkumist käsitlevate sõltumatute uuringute alustamist ÜRO poolt Ida-Ghoutas, Afrinis ja Idlibis ning väljendab enda poolt täielikku toetust sellele;
11. tervitab ELi egiidi all toimuva teise Brüsseli konverentsi korraldamist 24.–25. aprillil kui olulist sammu, mis aitab tagada Süüria konfliktile rahvusvahelise tähelepanu; rõhutab, et konverentsi eesmärk on väljendada poliitilist toetust Genfi protsessile, leppimisvõimalustele Süürias, rahalise abi andmisele abivajavatele süürlastele ning Süüria pagulasi vastu võtvatele riikidele;
12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO-le ning kõigile konfliktiosalistele ja tagada selle teksti tõlkimine araabia keelde.